

DR. GABRIELA MIRCEA LA 70 DE ANI

Numărul LXI al revistei *Apulum*, tomul de istorie, continuă seria volumelor dedicate istoricilor sau colaboratorilor Muzeului Național al Unirii Alba Iulia la împlinirea unei onorabile vârste. Anul acesta, în 2 aprilie, colega noastră, Gabriela Mircea, a împlinit șapte decenii, prilej de a-i fi alături, a o felicita și a-i dedica un medalion aniversar.

Gabi, pentru noi toți (chiar și cei mai tineri), sau *doamna Gabi*, s-a născut în Baia Mare (județul Maramureș) în 1954. Părinții săi au fost Silvia și Nicolae Manolache, de profesie educatoare, respectiv sublocotenent M.A.N. Cariera militară a tatălui a impus o anumită mobilitate familiei, astfel încât Gabriela, singurul copil, a locuit împreună cu părinții la Baia Mare (1954-1958), Oradea (1959-1963), Sebiș, jud. Arad (1963-1968) și Alba Iulia (începând din iulie 1968), localități în care și-a realizat educația școlară. La Alba Iulia a absolvit Liceul „Horea, Cloșca și Crișan”, promoția 1973, dirigintă fiindu-i Constanța Ivancu, profesoară de istorie. Între cele două pasiuni, pictura și istoria, se dedică studiului celei de a doua, în perioada 1975-1979 fiind studentă a Facultății de

Istorie-Filosofie, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca. Din istoria orală a bibliotecii muzeului, am aflat, chiar de la sărbătorită, că a avut *colegi de promoție valoroși: Ioan Aurel Pop, Alexandru Diaconescu, Coriolan Horațiu Oprean, Susana Andea, Tiberiu Alexa, Desideriu Gecse, Adela Herban, Daniela Comșa, Mariana Mucea, Cornelia Neiconi, Victoria Magdaș, Maria Dărăbanț etc. și dascăli adevărați, formatori de profesori de învățământ secundar sau superior, și cercetători ai istoriei, ca: acad. Dumitru Protase, prof. univ. dr. Hadrian Daicoviciu, prof. univ. dr. Bodor András, prof. univ. dr. Ioan Piso, acad. Pompiliu Teodor, acad. Nicolae Edroiu, acad. Camil Mureșanu, etc.*

Imediat după absolvire, în anul școlar 1979-1980, a fost profesoară la Școala generală de 7 ani de la Valea Barnii, jud. Alba. La 4 august 1980 a ajuns, prin transfer, ca muzeograf-restaurator la Muzeul Unirii din Alba Iulia, în contextul redimensionării personalului laboratorului de restaurare. De aici începe perioada formării și afirmării profesionale, astfel că, patru ani mai târziu, obține certificatul de absolvire a cursurilor de conservare-restaurare, organizate sub egida Ministerului Culturii, în specialitatea „hârtie-carte”, devenind restaurator atestat. În anul 1990 i s-a schimbat funcția, urmare a încadrării sale ca muzeograf în cadrul secției Istorie-bibliotecă, iar din 1994 a devenit cercetător al Oficiului Județean Alba pentru Patrimoniul Cultural Național care funcționa în cadrul muzeului. După desființarea O.J.P.C.N., a activat în funcția de cercetător științific la secția Istorie. A rămas fidelă instituției muzeale albaiuliene 34 de ani, până la data pensionării, 2 aprilie 2014.

Întreaga activitate și-a desfășurat-o sub semnul celor două perioade istorice diferite, a căror bornă de separație temporală, anul 1989, trasează conjuncturi sociale și politice bine definite. La toate acestea Gabriela Mircea s-a adaptat succesiv. A început specializarea în domeniul restaurării-conservării bunurilor istorice, în special a celor care au ca suport hârtia, și a pergamentelor. Continuă cu filigranologia aplicată secolelor XVII-XVIII, istoria cărții și a tiparului, istoria culturii. Pornind de la studiul materialului subiacent, hârtia, studiul filigranelor caracteristice documentelor din Fondul Blaj al Filialei Arhivelor Statului Alba, informațiile documentare referitoare la această tematică, a studiat activitatea de imprimare a cărților românești la Blaj. Cu cercetarea *Tipografia din Blaj în anii 1747-1830*, sub îndrumarea prof. dr. Pompiliu Teodor, va obține titlul de doctor în istorie în anul 1999, la aceeași universitate unde cândva a fost studentă. Volumul cu titlu omonim a fost tipărit în 2008¹ și, în ce privește activitatea oficinei tipografice blăjene, își găsește un loc aparte în istoriografia națională².

---

¹ BMA XXII.

² Mărza 2008, p. 7.

Aplecarea spre cartea veche, cu toate aspectele care le implică, va fi o constantă în viața celei sărbătorite. Singură sau în colaborare cu doamnele Doina Dreghiciu și Eva Mârza, a valorificat științific și public prin studii³ și manifestări culturale⁴ parte a fondului de tipărituri al Muzeului Național al Unirii Alba Iulia, adevărată sursă de documentare pentru istoria românească și străină.

Veche sau modernă, românească sau străină, cartea a fost doar un segment din linia de cercetare urmată de Gabriela Mircea. Ea a continuat tradiția muzeisticii albaiulene prin studiul și popularizarea valorosului fond muzeal, despre a cărei componență se dovedește a fi o bună cunoscătoare. Astfel, Adalbert Cserni, primul custode și viitor director, personalitate europeană a arheologiei și istoriei, va fi prezentat publicului și din prisma cercetărilor botanice⁵. Iubitoare de artă, pasionată chiar⁶, a pus în circuitul expozițional temporar operele artiștilor plastici ale căror lucrări de pictură, grafică sau caricatură întregesc colecția muzeului⁷. Noi și importante informații ne prezintă în volumul aniversar *Muzeul Național al Unirii. 130 de ani în 130 de piese* la care a colaborat în anul 2018⁸.

Totodată, Gabriela Mircea se alătură cercetătorilor care au adus o reală contribuție la cunoașterea istoriei locale și implicit a celei naționale. Volume dedicate localităților: Zlatna (2013), Cetea (2014), Galda de Jos (2015), Întregalde (2016), Peșelca (2018)⁹ completează schema clasică a monografiilor, aduc informații suplimentare, tratează personalități ale locului, monumentele istorice păstrate, literatura populară și, toate, au o caracteristică comună, un bogat material ilustrativ¹⁰. Totodată, valorifică documentele aflate în manuscris, în colecția de documente a muzeului și completează seria personalităților cercetate din județul Alba. În ce privește, oferim spre exemplificare biografia generalului Vasile Barbu, fost comandant adjunct al Gărzilor Naționale de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918 pentru că, „dincolo de obiectivitatea destul de rece și rigurozitatea excesivă a textului, noi trebuie să decelăm trăirile reprimare

³ Vezi Studii publicate.

⁴ Dintre acestea menționăm: *Vechi tipărituri blăjene la bicentenarul Bibliei din 1795-1995, Ornamentica vechilor tipărituri blăjene (1747-1830)* - 1996, *Două cărți surori: Chiriadromionul și Bucoavna de Bălgrad din 1699* - 1999, *Primele Ceasloave de Blaj în ambientul tipografic local (1747-1772)* - 2002, *Ilustrația de carte de-a lungul vremii (sec. XVI-XIX)*-2005, *Repere bibliofile din patrimoniul muzeului albaiulian* - 2008, *Biblioteci în bibliotecă* - 2012, etc.

⁵ Mircea, Dreghiciu 2010.

⁶ În 1973, la terminarea studiilor liceale, a încercat de trei ori, succesiv, să intre la secția de pictură a Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București dar nu a reușit.

⁷ Rudolf Schweitzer-Cumpăna (1886-1975), Eugen Handelsmann (1912-1989), Traian Achim (1885-1945), Gheorghe Suci (1943-2016), etc.

⁸ Mircea 2018, p. 250-251, 262-263, p. 264-265, p. 270-271, p. 272-273.

⁹ Vezi Cărți și cataloage de expoziție publicate.

¹⁰ Colaborează și cu Cristian Florin Bota, pasionat colecționar.

și să scoatem la iveală valoarea informațiilor istorice pe care autobiografia/biografia le conține condensate, pentru a releva întreaga bogăție de semnificații și deschideri pentru cunoașterea unor interesante vremuri istorice, trăite de autor¹¹. În paginile primei sinteze monografice dedicate actualului județ Alba, după 1989, Gabriela Mircea oferă cititorului *Repere de istoria culturii (sec. XVI-XX)*¹².

Cu fundamente temeinice, cu profesori de cea mai înaltă competență, cea omagiată a fost restaurator carte veche, muzeograf, cercetător, expert bunuri culturale¹³. Fire migăloasă și conștiincioasă, s-a pregătit permanent pentru a răspunde cât mai bine provocărilor. Activitatea sa profesională a constat, îndeosebi, în cercetarea fondului patrimonial documentar și de bibliotecă al muzeului, dar și a altor izvoare istorice, de același tip, aferente zonei Județului Alba. Bine informată, și-a însușit noua tehnologie dar a fost și este o iubitoare a „scufundărilor în bibliotecă”. Rezultatele cercetărilor au fost valorificate în expoziții temporare, în reorganizarea unor segmente ale expoziției de bază, în multiple și diversificate comunicări științifice, în apariții editoriale. Popularizarea acestora s-a realizat și verbal, prin ghidajele efectuate în spațiile expoziționale ale muzeului sau în Cetate. Ca atare, ea a participat la peste 110 simpozioane și sesiuni științifice de interes național, cu lucrări variate (cele mai multe realizate în colaborare), a publicat cca. 130 studii de autor sau în colaborare (cele mai multe cu: Ioan Mircea¹⁴, Doina Dreghiciu, Smaranda Cutean, Gheorghe Fleșer, Nicolae Josan, Ioana Rustoiu, Marius Cristea etc.) în reviste din țară, ca: *Apulum*¹⁵, *Sargetia*, *Acta Musei Porolisensis*, *Terra Sebus*, *Annales Universitatis Apulensis*, *Patrimonium Apulense*, *Îndrumător pastoral*, *Anuarul Institutului de Istorie din Cluj Napoca*, *Biblioteca și cercetarea*, *Revista română de istoria cărții*, etc.

Și în prezent, colega noastră, Gabriela Mircea, păstrează la fel de vie pasiunea de o viață, fiind alături de toți cei care-i solicită sprijinul în munca de cercetare. Împlinirea vârstei de 70 de ani este un eveniment deosebit, un bun prilej de bucurie și mulțumire.

La mulți ani, Stimată doamnă!

În numele colegiului de redacție,
Diana Ciugudean

---

¹¹ Mircea 2011, p. 16.

¹² Mircea 2015, p. 267-290.

¹³ Din 2003 este „expert bunuri culturale, arheologice și istorice, mobile”, cu specializare pe „carte veche și documente” și acreditare legală, obținută sub egida Ministerului Culturii.

¹⁴ Arhivist în cadrul Direcției Județene Alba a Arhivelor Naționale, s-au căsătorit în anul 1988.

¹⁵ De menționat că debutul în paginile revistei se înregistrează în anul 1994. Singură sau în colaborare, în intervalul 1994-2024 a publicat 23 articole.

LISTA SELECTIVĂ A LUCRĂRILOR PUBLICATE

Cărți

1. *Vechi tipărituri blăjene la bicentenarul Bibliei din 1795*, Catalog, Alba Iulia, 1995
2. *Expoziția aniversară Sava Henția (1849-1904). 150 de ani de la nașterea artistului*. Catalog, Alba Iulia, 1998
3. *Expoziția retrospectivă Eugen Handelsmann (1912-1989)*. Catalog, Alba Iulia, 1999 (în colaborare cu Gheorghe Fleșer)
4. *Culegând fragmente de trecut... (Viziuni de ziduri, porți și neurme de pași prin șanțuri de cetate)*. Expoziție de pictură: Gheorghe Suci, Catalog, Alba Iulia, 2005
5. *Pietre pentru zidirea românității moderne. Vechile tipărituri blăjene de la Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia (1747-1830). La 260 de ani de la debutul activității imprimăriei din Blaj*. Rememorare și expoziție temporară de carte. Catalog, Alba Iulia/ Brașov, 2007 (în colaborare cu Eva Mârza, Doina Dreghiciu)
6. *Repere bibliofile din patrimoniul muzeului albaiulian. Sec. XVI-XIX. La 500 de ani de la introducerea tiparului în România*, Alba Iulia, 2008 (în colaborare cu Doina Dreghiciu)
7. *Un destin sub semnul Marii Uniri: viața și creația pictorului Traian Achim (1885-1945)*. Catalog, Alba Iulia, 2008 (în colaborare cu Gheorghe Fleșer)
8. *Reflexe istorice în pictura lui Gheorghe Suci. Ipostaze citadine*. Catalog de expoziție, Alba Iulia, 2009 (în colaborare cu Gheorghe Fleșer)
9. *Datoriile călugărilor a unora către alții în viața lor cea de obște, [Chișinău, 1841]. O tipăritură teologică modernă de referință*, Alba Iulia, 2010 (editor în colaborare cu Doina Dreghiciu)
10. *Ierbarul lui Adalbert Cserni și flora din împrejurimile Alba Iuliei (1864-1909)*, Alba Iulia, 2010 (în colaborare cu Doina Dreghiciu)
11. *Relații culturale româno-italiene oglindite în patrimoniul muzeului albaiulian (sec. XVI-XXI)*, Alba Iulia, 2010 (în colaborare cu Carmen Stînea, Diana Ciugudean, Alexandru Știrban)
12. *File din existența unui romanist: Mariano Baffi (1910-1994) și Alba Iulia. Evocări istorice, corespondență, amintiri*, Alba Iulia, 2011 (în colaborare cu Carmen Stînea)
13. *Autobiografia generalului Vasile Barbu, fost comandant adjunct al Gărzilor naționale de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, ca izvor istoric (1908-1942)*, Alba Iulia, 2011 (în colaborare cu Cristian Florin Bota)
14. *Din creația pictorului Gheorghe Suci: Flori și ulcele de altcândva (Candid elogiul al neoliticului)*, Album-Catalog, Alba Iulia, 2012 (în colaborare cu Smaranda Cutean)

15. *Locuri predilecte în creația pictorului Gheorghe Suci: Timișoara și Sibiul (Candidă evadare din prezent). Album-Catalog. La aniversarea a 85 de ani de viață a artistului*, Alba Iulia, 2012 (în colaborare cu Smaranda Cutean)
16. *Lucrări de Rudolf Schweitzer Cumpăna (1886-1975) în colecția de artă a Muzeului Național al Unirii Alba Iulia*, Alba Iulia, 2012 (în colaborare cu Alexandru Știrban, Smaranda Cutean)
17. *Handy 100. Un cavaler al "veselei figuri": Eugen Handelsmann (1912-1989)*, Alba Iulia, 2012 (în colaborare cu Gheorghe Fleșer, Smaranda Cutean, Alexandru Știrban)
18. *Lucia Conțan: Capricii caleidoscopice. Vitralii spre interior. Catalog*, Alba Iulia/ Cluj-Napoca/, 2013 (în colaborare cu Ioana Rustoiu, Smaranda Cutean)
19. *Zlatna de odinioară*, Alba Iulia, 2013 (în colaborare cu Cristian Florin Bota, Horia Ciugudean)
20. *Cetea de ieri și de azi. Secvențe istorice și etno-culturale*, Alba Iulia, 2014 (în colaborare cu Cristian Florin Bota)
21. *Vințu de Jos, evocat literar și pictural de Gheorghe Suci: comentariu critic, ediția „Memoriilor” artistului și Catalog de pictură*, Alba Iulia, 2014 (în colaborare cu Ioana Rustoiu, Smaranda Cutean)
22. *Comuna Galda de Jos. Secvențiar istoric și imagistic*, Alba Iulia, 2015 (în colaborare cu Cristian Florin Bota)
23. *Personalități aproape uitate: Gheorghe Popa de Teiuș (1824-1867) și "familia" sa, în viziunea lui Traian Terebențiu (1927) și în cea actuală: reeditare texte și comentarii istorice*, Alba Iulia, 2016 (în colaborare cu Cristian Florin Bota)
24. *Întregalde ieri și azi (Excurs istoric cronologic, personalități ale locului, literatură populară și Album de fotografii)*, Alba Iulia, 2016 (în colaborare cu Cristian Florin Bota, Daniel Tiutiu)
25. *Lucia Conțan: Copilări, visări... (Introspecții transpuse grafic și literar)*, Alba Iulia, 2016 (în colaborare cu Smaranda Cutean)
26. *Pețelca – un sat ardelean. Contribuții secvențiale la monografia istorică a localității*, Cluj Napoca, 2018 (în colaborare cu Cristian Florin Bota, Traian Domșa, Daniel Tiutiu)

Studii și comunicări

1. „Date privind tipărirea „Bibliei” de la Blaj”, în *Biblioteca și cercetarea*, XII, 1988, p. 234-241
2. „Obținerea domeniului Blaj de către greco-catolicii români transilvani și diploma fundațională din 21 august 1738”, în *Apulum*, XXXI, 1994, p. 312-322
3. „Legătorie și legători de carte la tipografia din Blaj în anii 1787-1792, 1795-1821”, în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca. Seria Historia*, XXXIII, 1994, p. 259-304 (în colaborare cu Cornel Tatai-Baltă)
4. „Despre tipăriturile vechi blăjene incerte și necesitatea evaluării lor sistematice”, în *Apulum*, XXXIII, 1996, p. 19-32
5. „Blajul și domeniul aparținător la jumătatea secolului al XVIII-lea”, în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca. Seria Historia*, XXXV, 1996, p. 38-61
6. „Crochiu istorico-bibliografic privind imprimarea la Blaj a Abecedarului (1787-1788) și a Bucoavnei (1793), necunoscute BRV-ului”, în *Apulum*, XXXIV, 1997, p. 335-340
7. „Vechi licitații de cărți românești la Blaj și Oradea (sfârșitul secolului al XVIII-lea)”, în *Apulum*, XXXV, 1998, p. 381-388
8. „Preocupările lui Alexandru Lupeanu pentru păstrarea și îmbogățirea valorilor bibliofile și artistice ale Bibliotecii Arhidiecezane din Blaj în anii 1920-1924”, în *Apulum*, XXXVI, 1999, p. 481-503 (în colaborare cu Ioan Mircea)
9. „Atmosfera de lucru cotidiană din cadrul vechii tipografii blăjene: utilizarea curentă a unor materiale și substanțe pe parcursul anilor 1787-1807”, în *Apulum*, XXXVII/II, 2000, p. 23-35
10. „Confruntări confesionale la Cigmău (jud. Hunedoara), în toamna anului 1784”, în *Apulum*, XXXVIII/II, 2001, p. 23-31 (în colaborare cu Ioan Mircea)
11. „Marginalii la o singhelie conferită în 4 decembrie 1707 preotului David din Răchita”, în *Patrimonium Apulense*, I, 2001, p. 147-162 (în colaborare cu Doina Dreghiciu)
12. „Date documentare referitoare la Biserica de lemn din Cristești (Comuna Întregalde, jud. Alba)”, în *Patrimonium Apulense*, II, 2002, p. 153-161
13. „Repere arhivistice ale prezenței tipăriturilor de Bălgrad și Sebeș pe teritoriul județului Alba în secolul al XIX -lea”, în *Patrimonium Apulense*, II, 2002, p. 162-177 (în colaborare cu Ioan Mircea)
14. „Din biografia călugărului basilitan Iosaphat Devai: implicarea în evenimentele ultimului război ruso-austro-turc al secolului al XVIII-lea (1787-1792)”, în *Apulum*, XXXIX, 2002, p. 345-355 (în colaborare cu Ioan Mircea)

15. „O singhelie din timpul episcopului Grigore Maior-contribuție completivă la bibliografia românească veche și sursă documentară”, în *Patrimonium Apulense*, III, 2003, p. 160-178 (în colaborare cu Doina Dreghiciu, Alin Mihai Gherman)
16. „Coordonate ale vieții profesionale a românilor din Drașov, jud. Alba, în secolele al XVII-lea – al XIX-lea. Contribuții la monografia localității”, în *Patrimonium Apulense*, III, 2003, p. 179-205 (în colaborare cu Gheorghe Fleșer)
17. „Mitul lui Traian ca întemeietor de țară și neam în conștiința de sine a românilor din zona Turdei”, în *Apulum*, XL, 2003, p. 327-342
18. „Considerații asupra sigiliilor Protopopiatului greco-catolic albaiulian, în *Apulum*”, XLI, 2004, p. 523-528 (în colaborare cu Ioan Mircea)
19. „Însemnări din cărți vechi și documente referitoare la răscoala lui Horea, în *Patrimonium Apulense*”, IV, 2004, p. 260-268 (în colaborare cu Doina Dreghiciu)
20. „Epoca lui Traian în volumul al II-lea al unei Istории universale ilustrate, apărut la Nürnberg în 1698”, în *Patrimonium Apulense*, V-VI, 2006, p. 243-260 (în colaborare cu Doina Dreghiciu)
21. „O „Plângere” adresată episcopului Ioan Bobb de către tipograful Dimitrie Finta în 1787, pretext pentru retușarea schiței biografice profesionale a meșteșugarului”, în *Patrimonium Apulense*, V-VI, 2006, p. 265-294
22. „Tratatul despre locurile theologicești, Blaj, 1811 – o tipăritură veche românească neinclusă în BRV”, în *Apulum*, XLIII/2, 2006, p. 205-214
23. „O foaie volantă neinclusă în BRV: Cântirea asupra persoanei lui Petru Maior, Blaj, 1813”, în *Apulum*, XLV, 2008, p. 509-524 (în colaborare cu Ioan Mircea)
24. „Câteva extrase și cărți de Constantin Daicoviciu (1898-1973) și Nicolae Lascu (1908-1988), cu însemnări manuscrise, din colecțiile Muzeului Unirii din Alba Iulia”, în *Patrimonium Apulense*, VII-VIII, 2008, p. 101-116
25. „Câteva cărți vechi valoroase din colecția muzeului albaiulian, incluse doar în categoria „fond”, în *Patrimonium Apulense*, VII-VIII, 2008, p. 139-156 (în colaborare cu Doina Dreghiciu)
26. „Repere din biografia și activitatea ziaristică a pictorului și profesorului albaiulian Traian Achim (1885-1945)”, în *Patrimonium Apulense*, IX, 2009, p. 219-235 (în colaborare cu Gheorghe Fleșer)
27. „Cărți vechi și moderne de la mănăstirea Râmeț: proveniență, însemnări, circulație”, în *Patrimonium Apulense*, IX, 2009, p. 303-319 (în colaborare cu Doina Dreghiciu)
28. „Un moment de conciliere în vremuri de tumult: Acordul de pace din 23 octombrie 1848 de la Vințu de Jos”, în *Apulum*, XLVI, 2009, p. 499-514 (în colaborare cu Ioan Mircea)
29. „Viața confesională și spirituală locală reflectată în cărțile românești vechi din fondul patrimonial al municipiului Sebeș (sec. XVII-XIX). Antecedente,

comentarii și completări bibliografice”, în *Terra Sebus*, 1, 2009, p. 233-248 (în colaborare cu Doina Dreghiciu)

30. „Elita și comunitatea românească din Alba Iulia în primele decenii ale secolului al XX-lea. Spicuri din tipărituri și documente de epocă (I)”, în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca. Series Historica*, L, 2011, p. 109-126

31. „Particularități ale Catavasierului de Buzău (1762) în context editorial de epocă”, în *Apulum series Historia & Patrimonium*, XLVIII, 2012, p. 117-132

32. „O tipăritură veche, fragmentară, din patrimoniul Arhiepiscopiei Ortodoxe de Alba Iulia: [Ceaslov], [Blaj], [1778]”, în *Apulum series Historia & Patrimonium*, XLIX, 2012, p. 281-299

33. „Statutul Societății de Istorie, Arheologie și Științe Naturale a Comitatului Alba de Jos (1910) și situația Muzeului albaiulian, în lumina unui document din 1935-1936”, în *Apulum series Historia & Patrimonium*, L, 2013, p. 561-608

34. „Aspecte ale activității Muzeului Regional Alba Iulia (1939-1940), oglindite în arhiva Ținutului Mureș”, în *Apulum series Historia & Patrimonium*, LI, 2014, p. 401-416 (în colaborare cu Ioana Rustoiu)

35. „Imaginea estompată în timp a primei femei tehnician dentar de la Abrud: Wilma Papp (1867-1955)”, în *Apulum series Historia & Patrimonium*, LIII, 2016, p. 83-114

36. „Șapte volume din colecția de carte veche și modernă de la Mănăstirea Râmeț (1837-1877). Noi pași spre evaluarea integrală și catalogarea colecției”, în *Apulum series Historia & Patrimonium*, LIV, 2017, p. 75-141 (în colaborare cu Doina Dreghiciu)

37. „Un fragment bibliofil: [O mie și una de nopți], [vol. VI], [Brașov], [1836] de la Valea Dosului (județul Alba). Restituiri istorico-literar”, în *Apulum series Historia & Patrimonium*, LV, 2018, p. 283-317 (în colaborare cu Smaranda Cutean)

38. „Un album cu schițe de ex-libris-uri al lui Traian Achim (1885-1945), repus în discuție (I)”, în *Apulum series Historia & Patrimonium. Supplementum*, LVII, 2020, p. 113-139 (în colaborare cu Smaranda Cutean)

39. „Câteva cărți românești vechi de la Șibot, ca suport documentar de istorie locală (secolele XVIII-XIX)”, în *Apulum series Historia & Patrimonium. Supplementum*, LX, 2023, p. 151-175 (în colaborare cu Doina Dreghiciu)

40. „Un carnet cu schițe artistice, concepte de construcții și alte adnotări diverse al lui Traian Achim din 1928-1929”, în *Apulum series Historia & Patrimonium*, LX, 2023, 2023, p. 243-266 (în colaborare cu Smaranda Cutean)

Abrevieri bibliografice:

BMA XXII - Biblioteca Musei Apulensis XXII

Mârza 2008 - Iacob Mârza, „Cărămizi pentru zidirea lumii”, în Gabriela Mircea, *Tipografia din Blaj în anii 1747-1830*, Alba Iulia, p. 7

Mircea, Dregheciu, 2010 - Gabriela Mircea, Doina Dregheciu, *Ierbarul lui Adalbert Cserni și flora din împrejurimile Alba Iuliei (1864-1909)*, Alba Iulia, 2010, catalog de expoziție, se înscrie în seria activităților științifice comemorative dedicate primului director al muzeului

Mircea 2011 - Gabriela Mircea, „Autobiografia ca sursă istorică. Generalități și particularități (cazul în speță)”, în Gabriela Mircea, Cristian Florin Bota, *Autobiografia generalului Vasile Barbu, fost comandant adjunct al Gărzilor naționale de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, ca izvor istoric (1908- 1942)*, Alba Iulia, 2011, p. 16

Mircea 2015 - Gabriela Mircea, „Manifestări culturale până la mijlocul secolului al XX-lea”, în Vasile Moga, Gabriel T. Rustoiu (Editori), *Județul Alba. Istorie, cultură, civilizație*, Alba Iulia/ Cluj-Napoca, 2015, p. 267-290

Mircea 2018 – Gabriela Mircea, Smaranda Cutean, „Două portrete regale: Regele Ferdinand și Regina Maria”; Gabriela Mircea, „Intrarea lui Mihai Viteazul în Alba Iulia”, de Stoica Dumitrescu (1927); Gabriela Mircea, „Tabloul Horea Cloșca și Crișan”, de Stoica Dumitrescu (1886-1956); Gabriela Mircea, Smaranda Cutean, „Nud în fotoliu galben”, de Theodor Pallady; Gabriela Mircea, Smaranda Cutean, „Pe ninsoare”, de Rudolf Schweitzer-Cumpăna, în *Muzeul Național al Unirii – 130 de ani în 130 de piese*, (Coord. Tudor Roșu), Alba Iulia, 2018, p. 250-251, 262-263, p. 264-2652, p. 270-271, p. 272-273